

Onze boodschap aan het nieuwe kabinet

Ouderenzorg in Nederland: Liefdevolle zorg, nu en morgen

Met bijna 2 miljoen cliënten en zo'n 400.000 medewerkers is de ouderenzorg een sector van belang en een substantieel onderdeel van de Nederlandse samenleving.

De ouderenzorg raakt ons allemaal. Omdat iedereen wel iemand kent die thuiszorg krijgt of in een verpleeghuis woont. Omdat velen van ons in de ouderenzorg werken of er vrijwilliger zijn. En omdat iedereen erop terug wil kunnen vallen als dat nodig is. Voor zijn (groot)ouders, broers, zussen, vrienden - voor zichzelf.

Om deze maatschappelijk belangrijke rol ook in de toekomst goed uit te kunnen voeren vragen wij het nieuwe kabinet te investeren in voldoende middelen en reële tarieven, goed personeel en minder regels.

Eerst een terugblik

Wat we in 25 jaar bereikt hebben

De omwenteling die de ouderenzorg in Nederland de afgelopen decennia heeft doorgemaakt is revolutionair. We zijn het al bijna vergeten, en gelukkig maar, dat in de jaren 90 van de vorige eeuw 6 bedden op 1 kamer nog de standaard was. Dat duizenden 65-jarigen hun dagen vulden met klaverjassen in het bejaardenhuis, en dat thuis blijven wonen zelden een optie was. Ook niet als je daar met een paar uurtjes hulp per week prima toe in staat was.

Een directe aanleiding voor de verandering was de vergrijzing. En ook de jarenlange bezuinigingen speelden een grote rol. Maar wellicht nog belangrijker was de wens van mensen om zo lang mogelijk zelfstandig te blijven wonen. Tot op zeer hoge leeftijd en soms met ernstige lichamelijke of mentale aandoeningen. Dit betekent dat het takenpakket voor de thuiszorg steeds diverser en complexer is geworden. Het betekent ook dat de mensen die in een verpleeghuis komen wonen er steeds ernstiger aan toe zijn, wat grote invloed heeft op de samenstelling en het niveau van het personeel, en op bijvoorbeeld huisvesting.

De omschakeling naar efficiënter en tegelijkertijd persoonlijker zorg is in 25 jaar tijd verwezenlijkt dankzij de enorme inzet en flexibiliteit van iedereen die in de ouderenzorg werkt. Op zowel professioneel, organisatorisch, medisch als technologisch vlak zijn innovatieve oplossingen ontwikkeld en ingezet. Het resultaat anno 2017 is dat de Nederlandse ouderenzorg internationaal erkend wordt als één van de beste ter wereld en voor vele landen als voorbeeld dient. En toch zijn we nog niet waar we willen zijn.

[lees verder >](#)

Flory Straatman is 82 jaar en woont sinds drie jaar in Zorgcentrum De Buitenhof van Cordaan in Amsterdam. Flory is door een val linkszijdig verlamd geraakt en zit in een rolstoel, kleine stukjes lopen met de rollator lukt nog wel. Daardoor kan ze zo af en toe mee met een uitstapje.

“Het appartement is perfect, de mensen die hier werken zijn heel vriendelijk en ik ben heel blij dat ik hier kan wonen. Iedere middag om 4 uur speel ik een potje patience op de computer en op woensdag ga ik met een vrijwilliger fietsen op de duo-fiets. Dat laatste vind ik zo leuk, dat zou ik elke dag wel willen doen.”

Sophia Peters heeft een aantal jaren geleden een hersenbloeding gehad en daarom woont ze nu in Zorgcirkel Molentocht. Ze ziet er prachtig uit, ringen om bijna al haar vingers en ze draagt een mooi zilver glittershirt. “Speciaal voor de foto” zegt Sophia lachend. Ze heeft 8 gaatjes in haar oren maar het lukt haar niet meer zelfstandig om alle oorbellen in te doen. “Ik heb ook een gehoorapparaat, daar schaam ik me voor, maar gelukkig zie je ‘m niet, dat vind ik belangrijk.”

Sophia heeft een hele gezellige kamer met allerlei zelfgemaakte spullen. Haar balletschoenen hangen boven haar werktafel, ze heeft ooit een keer opgetreden in Carré. Ballet lukt al jaren niet meer, want Sophia kan niet meer lopen, maar ze doet nog wel trouw iedere dag wat buikspieroefeningen in bed.

En nu vooruit

Met vertrouwen in mensen, creativiteit en technologie

Het aantal 80-plussers in Nederland gaat stijgen van 700.000 nu naar 1.250.000 in 2030. Van deze ouderen blijft het merendeel zelfstandig thuis wonen met ondersteuning uit het eigen netwerk en/of professionals uit de ouderenzorg. 1 op de 7 ouderen is hier niet toe in staat vanwege fysieke en/of cognitieve beperkingen. Dit zijn de meest kwetsbare mensen die in een verpleeghuis komen en specialistische zorg nodig hebben in wat vaak hun laatste levensjaar is.

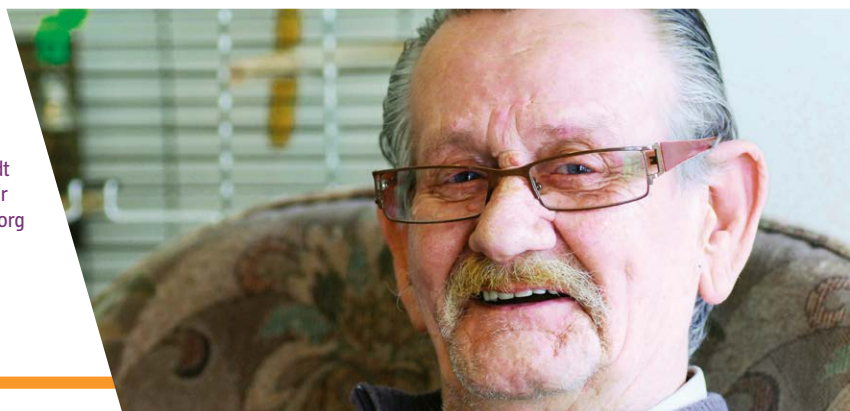
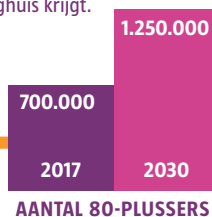
De groep ouderen wordt elk jaar groter en de zorgvraag van deze mensen zwaarder - zowel thuis als in het verpleeghuis. Daarvoor zijn niet alleen méér zorgmedewerkers nodig, maar ook medewerkers met andere kennis en kunde. Goed opgeleide professionals die zelfstandig gespecialiseerde zorg kunnen geven. Bovendien stellen we als samenleving steeds hogere kwaliteitseisen aan onze ouderenzorg. Dat betekent dat we moeten investeren in de woonomgeving en in welzijn. We willen meer tijd voor persoonlijke aandacht, waardoor de behoefte aan personeel verder stijgt. Zeker omdat de werkdruk voor onze huidige medewerkers al onrustbarend hoog is.

Om ook overmorgen, volgende maand en in de toekomst liefdevolle en goede zorg te kunnen bieden aan de groeiende groep ouderen, hebben we voldoende middelen en mensen nodig. We kijken naar alle mogelijke manieren om de werkdruk te verminderen en de zorgkwaliteit te verbeteren. Van technologische ontwikkelingen, creatieve ideeën en vermindering van regeldruk, tot het oproepen tot meer vertrouwen in de kennis en persoonlijke intenties van zorgmedewerkers. Zodat zij hun werk met hart en hoofd kunnen doen, en zich gewaardeerd weten.

< terug

Joop Lablans (73) woonde tot medio 2012 nog zelfstandig in Amersfoort, na een val kon dat helaas niet meer. Sindsdien woont Joop in woonzorgcentrum de Koperhorst.

Joop is altijd vrolijk en heeft het meestal naar zijn zin. Maar hij moet wel aangespoord worden, anders doet hij de hele dag niets. Joop vindt het veel gezelliger om met één van de zorgmedewerkers op zijn kamer te eten dan in de gezamenlijke huiskamer. Zijn dochter is blij met de zorg en aandacht die haar vader in het verpleeghuis krijgt.

De vraag aan het nieuwe kabinet

Samen investeren

Zo lang mogelijk zelfstandig thuis wonen dankzij aandachtige, professionele hulp. En als dat niet meer kan; liefdevolle zorg in een eigentijds verpleeghuis. Dat is wat Nederland wil voor alle Nederlanders, nu en in de toekomst. Wij, de zorgorganisaties van ActiZ, willen graag aan deze vraag voldoen. En dat kunnen we. Niet alleen, maar wel met de hulp van een nieuw kabinet dat wil investeren: in voldoende middelen en reële tarieven, in goed personeel en in minder regels.

Voldoende middelen en reële tarieven

De zorg voor een groeiende groep ouderen met een steeds zwaardere zorgvraag gecombineerd met de hogere kwaliteitseisen die vanuit de samenleving wordt gevraagd, heeft een prijs. En die ligt hoger dan wat er nu aan budget beschikbaar is. Naast extra geld is het tijd om de veel te ingewikkelde financieringsregels te herzien en toe te werken naar een logischer betalingssysteem. Een systeem waarbij mensen met een eigen budget zelf kunnen bepalen welke zorg ze nodig hebben en van welke zorgorganisatie ze die krijgen.

Goed personeel

Er is de komende tijd voor de verpleeghuizen alleen al behoefte aan 70.000 extra werknemers (45.000 Fte). En ook voor de thuiszorg verwachten we duizenden vacatures. Deze mensen moeten gevonden worden, en opgeleid en behouden. We nemen graag het voortouw voor een innovatief arbeidsmarktplan waar alle betrokken partijen - ministerie van VWS, gemeenten, onderwijsinstellingen, vakbonden - hun rol in pakken.

Minder regels

De complexiteit en uitgebreidheid van de huidige regels en bureaucratie werkt verlamdend. En draagt lang niet altijd bij aan betere kwaliteit van de zorg voor de bewoner van het verpleeghuis of de thuiszorgcliënt. Laten we de verantwoordelijkheid leggen waar deze hoort en in gesprek gaan met elkaar over wat goede ouderenzorg is. Met zo min mogelijk regels en administratieve lasten. Zodat werknemers met aandacht en in vertrouwen hun werk kunnen doen, ouderen zelf kunnen kiezen voor de zorg die bij hen past, en we als maatschappij trots kunnen zijn op hoe we zorgen voor onze ouderen.

#samenzorgenvoormorgen

Zuster Corry de Vette is 86 jaar en woont in Cunera/De Bongerd, een locatie van Laverhof. Corry ging op haar 21e het klooster in en heeft over een periode van 64 jaar in 12 kloosters gewoond. Tegenwoordig woont ze met nog 33 andere zusters in Cunera/de Bongerd.

De zusters drinken wekelijks koffie met elkaar en ook Sinterklaas wordt gezamenlijk gevierd. Iedere ochtend om 9 uur gaat Corry naar de kapel en aan het einde van de middag gaat ze ook nog een uurtje. "Het leven is het waard om geleefd te worden. Soms zit het mee en soms zit het tegen, maar ik kan nog steeds erg genieten en hoop nog wel een tijdje mee te gaan."

